

‘Soms is het besloten en geheim’

Een notitie over besloten vergaderingen, het opleggen van geheimhouding en de daaruit voortvloeiende gedragslijn

Woord vooraf

In het algemeen is de (gemeentelijke) overheid een open, transparante organisatie. Zo zijn de vergaderingen van raad en van raadscommissies in beginsel openbaar. Dit is geregeld in de Gemeentewet.

Maar net als in iedere organisatie komen ook in een organisatie als de gemeente wel eens onderwerpen aan de orde die (nog) niet voor openbare behandeling in aanmerking komen. Dat kan te maken hebben met financiële en strategische belangen van de gemeente of met de belangen van een derde, zoals een onderhandelingspartner.

In zo'n geval kan besloten worden een onderwerp niet in de openbaarheid te behandelen en geheimhouding op te leggen ten aanzien van het behandelde en ten aanzien van de (inhoud van de) stukken. De afweging daartoe moet – gelet op de, al dan niet tijdelijke, inbreuk die gemaakt wordt op het openbaarheidsprincipe – expliciet gemaakt worden. De regels hiervoor zijn beschreven in de Gemeentewet en de Wet openbaarheid van bestuur.

In deze notitie worden die wettelijke regels en de gemeentelijke werkwijze uiteengezet. Het gaat in deze notitie met name om de volgende aspecten;

1. de besloten vergadering en het opleggen van geheimhouding;
2. het al dan niet openbaar maken van verslagen van besloten raads- en raadscommissievergaderingen en collegevergaderingen en de bijbehorende stukken;
3. het opheffen van geheimhouding.

Deze notitie mondt uit in een gedragslijn die voor zowel het bestuurlijk als het ambtelijk apparaat van belang is.

Ook is er een notitie '*Openbaar, tenzij*' gemaakt. Deze notitie gaat over de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). De notitie '*Openbaar, tenzij*' bevat een uiteenzetting van de juridische kaders van de WOB. Er is geprobeerd om deze kaders zoveel mogelijk te verhelderen door het geven van voorbeelden.

Bij de notitie '*Openbaar, tenzij*' behoort de '*Gedragslijn wijze van behandeling van verzoeken om informatie ingevolge de Wet openbaarheid van bestuur (WOB)*', die betrekking heeft op de wijze waarop WOB-verzoeken binnen de gemeente Houten administratief moeten worden afgehandeld.

Houten, augustus 2001

Stafafdeling Bestuursondersteuning en Voorlichting.

Inhoudsopgave

Soms is het besloten en geheim

Notitie over besloten vergaderingen, het opleggen van geheimhouding en de daaruit voortvloeiende gedragslijn

Woord vooraf		p. 2
Inhoudsopgave		p. 3
Hoofdstuk 1	Samenvatting gedragslijn	p. 4
Hoofdstuk 2	Wettelijke kaders	p. 6
Hoofdstuk 3	Besloten vergaderingen	p. 6
3.1	De openbaarheid van raads- en raadscommissievergaderingen	p. 6
3.2	Het besloten karakter van collegevergaderingen	p. 6
Hoofdstuk 4	De openbaarheid van, dan wel het opleggen van geheimhouding ten aanzien van de agenda's, verslagen en de overgelegde stukken	p. 7
4.1	De openbaarheid van de agenda(punten) van een besloten raads- en raadscommissievergadering	p. 7
4.2	De openbaarheid van de agenda(punten) van een besloten collegevergadering	p. 7
4.3	De openbaarheid van het verslag van besloten raads- en raadscommissievergaderingen	p. 8
4.4	De openbaarheid van de besluitenlijst van besloten collegevergaderingen	p. 8
4.5	De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van)de stukken die voor een besloten raadsvergadering zijn overgelegd	p. 9
4.6	De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van) de stukken die voor een besloten raadscommissievergadering zijn overgelegd	p. 10
4.7	De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van) de stukken die voor een besloten collegevergadering zijn overgelegd	p. 10
Hoofdstuk 5	Ter inzagelegging van stukken in de leeskamer	p. 11
Hoofdstuk 6	Het opleggen en weer opheffen van de geheimhouding	p. 12
6.1	De procedure van het opleggen van geheimhouding	p. 12
6.2	De procedure van het opheffen van geheimhouding	p. 12
6.3	Persoonlijke beleidsopvattingen	p. 13
6.4	Bestaat er een spanningsveld tussen de afdoeningstermijnen van WOB-verzoeken aan de raad, de beslistermijnen ingevolge de WOB en de Gemeentewet?	p. 14
Bijlage I:	Relevante artikelen uit de Gemeentewet, het Wetboek van Strafrecht, de Algemene wet bestuursrecht en de Wet Openbaarheid van bestuur	p. 15

1. Samenvatting met gedragslijn

In deze notitie worden de wettelijke regels en de gemeentelijke werkwijze met betrekking tot openbaarheid en beslotenheid van college-, raads- en raadscommissievergaderingen uiteengezet, alsmede de regels met betrekking tot het opleggen van geheimhouding op agenda's, verslagen en stukken. Het gaat in deze notitie met name om de volgende aspecten;

1. de besloten vergadering en het opleggen van geheimhouding (hoofdstuk 3);
2. het al dan niet openbaar maken van agenda's en verslagen van besloten vergaderingen en de bijbehorende stukken (hoofdstuk 4);
3. het opheffen van geheimhouding (hoofdstuk 6).

Uit de notitie komt een gedragslijn naar voren. Deze beoogt niet allesomvattend te zijn, maar beoogt wel duidelijkheid te geven op onderdelen van het proces en keuzes te maken waar de Gemeentewet dat toelaat. Deze gedragslijn is zowel voor het bestuurlijk als het ambtelijk apparaat van belang.

Bij het lezen van deze notitie is het van belang goed het onderscheid in het oog te houden tussen het college, de raadscommissie, de raad en de leden van de raad.

De gedragslijn kan als volgt worden weergegeven:

Gedragslijn voor college

1. Overeenkomstig het bepaalde in het Reglement van Orde worden collegevergaderingen in beginsel in beslotenheid gehouden. Het goedgekeurde verslag daarvan wordt in de vorm van een besluitenlijst – voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzetten – zo spoedig mogelijk openbaar gemaakt en toegezonden aan de leden van de raad, de ambtelijke organisatie en de pers
2. Van de agenda van de besloten collegevergaderingen wordt geen openbare kennisgeving gedaan.
3. Indien aard en inhoud van de besluitvorming zich tegen openbaarmaking verzetten, vindt verslaglegging plaats in de vorm van een besloten besluitenlijst. Deze lijst(en) worden op lichtblauw papier afgedrukt. Geheimhouding kan alleen op basis van een belang ontleend aan artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur. Het opleggen van geheimhouding gebeurt expliciet en wordt kenbaar gemaakt door op de besluitenlijst de standaardoverweging op te nemen met de tekst: "BESLOTEN LIJST; besloten is geheimhouding op te leggen, voor zover niet anders is aangegeven". De besloten lijst wordt op lichtblauw papier afgedrukt.
4. De geheimhouding van een verslag van een besloten collegevergadering kan worden opgeheven door het college, indien het college zich met betrekking tot het in het college behandelde onderwerp nog niet tot de raad heeft gewend. Als het college zich tot de raad heeft gewend kan de geheimhouding van het verslag alleen door de raad worden opgeheven. Dit vloeit voort uit artikel 55, derde lid, van de Gemeentewet.
5. Omtrent het 'behandelde' tijdens een besloten collegevergadering en (de inhoud van) de stukken die ten behoeve van een besloten collegevergadering zijn overgelegd wordt geen informatie verschaft, indien het college daaromtrent geheimhouding heeft opgelegd op een grond of gronden ontleend aan artikel 10 van de WOB.
6. De verantwoordelijke afdeling brengt aan het college of (in een enkel geval) aan de voorzitter van de betreffende raadscommissie advies uit over de wenselijkheid geheimhouding op te leggen. De verantwoordelijke afdeling toetst daarbij - eventueel in samenspraak met de stafafdeling BOV - aan de uitzonderingsgronden van artikel 10 van de WOB. Aan de hand van dit advies beslissen het college respectievelijk de voorzitter van de raadscommissie expliciet of geheimhouding zal

worden opgelegd. De geheimhouding dient door iedereen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht te worden genomen.

Gedragslijn voor raad en raadscommissie

7. Van agendapunten, die naar verwachting in een besloten raads- of raadscommissievergadering zullen worden behandeld, wordt voortaan openbare kennisgeving gedaan door deze agendapunten in de openbare agenda op te nemen. Deze agendapunten worden zodanig geformuleerd dat daaruit voor de gemeente of een andere betrokken partij geen schade kan voortvloeien.
8. De verslagen van besloten raads- en raadscommissievergaderingen zijn niet openbaar, tenzij de raad respectievelijk de raadscommissie anders beslist.
9. Het college is niet bevoegd om te beslissen op verzoeken van burgers om inzage in verslagen van besloten raads- en/of raadscommissievergaderingen. Dergelijke verzoeken worden daarom onmiddellijk (d.w.z. het gaat mee met de eerstvolgende normale verzending van raads- en raadscommissiestukken) doorgezonden naar de raad respectievelijk de raadscommissie met het verzoek daarop – in een besloten vergadering - te beslissen. Zowel de raad als de raadscommissies beslis(t)(sen) op zo'n verzoek bij volstreekte meerderheid (dat is de helft plus één van de stemmen) van de zitting hebbende leden. Voor het bepalen van de meerderheid wordt gebruik gemaakt van de presentielijst.
10. De stukken die het college aan **de raad** overlegt en waaromtrent hij geheimhouding heeft opgelegd op een grond of gronden ontleend aan artikel 10 van de WOB zijn niet openbaar, mits de opgelegde geheimhouding door de raad in zijn **eerstvolgende vergadering wordt bekrachtigd**.
Bekrachtiging is ook nodig als het raadsvoorstel in een openbare vergadering behandeld wordt, maar het college een geheime bijlage ter inzage heeft gelegd. Indien de raad over de geheime bijlage wil beraadslagen, ligt het in de rede dat de voorzitter de deuren (tijdelijk) sluit.
11. De stukken die door het college aan **een raadscommissie of aan (individuele) leden van de raad** zijn overgelegd en waaromtrent hij geheimhouding heeft opgelegd op een grond of gronden ontleend aan artikel 10 van de WOB zijn niet openbaar. De opgelegde geheimhouding kan **worden opgeheven door het college** dan wel de raad, indien het college zich ter zake (inmiddels) tot de raad heeft gericht.
12. Zodra een verzoek om informatie wordt ingediend dat (mede) betrekking heeft op stukken waaromtrent geheimhouding is opgelegd, wordt het orgaan, dat ingevolge de Gemeentewet bevoegd is de geheimhouding op te heffen, daarvan onmiddellijk (d.w.z. het gaat mee met de eerstvolgende normale verzending van raads- en raadscommissiestukken) op de hoogte gesteld en verzocht om daarop – in een besloten vergadering - te beslissen.
13. Op stukken, waaromtrent geheimhouding is opgelegd, wordt daarvan aantekening op de stukken gemaakt of het stempel "geheim" aangebracht. Het stempel verdient daarbij de voorkeur. Daarnaast worden deze stukken op lichtblauw papier afgedrukt vanwege de attenderingsfunctie daarvan.
De geheime stukken worden bij de gemeentesecretaris of bij een door hem aangewezen ambtenaar voor de raads- en raadscommissieleden ter inzage gelegd. Kopiëren (in welke vorm dan ook) van stukken waaromtrent geheimhouding is opgelegd is niet toegestaan.
14. De stukken in de kast in de leeskamer worden geacht openbaar te zijn (tenzij overduidelijk (aan stempel en lichtblauw papier) te zien is dat per ongeluk een geheim stuk in de leeskamer is terechtgekomen).

2. Wettelijke kaders

Het uitgangspunt voor het beleid met betrekking tot de openbaarheid is dat alles in beginsel openbaar is of wordt gemaakt. De WOB en de Gemeentewet bieden hiervoor het kader. Vergaderingen van de raad en van de raadscommissies zijn, gelet op de bepalingen van de Gemeentewet, in beginsel openbaar. De afweging om een onderwerp niet in openbaarheid te behandelen moet expliciet zijn. Voor de vergaderingen van het college gelden andere regels, omdat de vergaderingen van het college in beginsel besloten zijn. Voorts kan geheimhouding worden opgelegd ten aanzien van het behandelde in een besloten vergadering en ten aanzien van (de inhoud van) de stukken. Geheimhouding kan alleen worden opgelegd op grond van een of meer belangen, genoemd in artikel 10 van de WOB. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan vertrouwelijk meegedeelde bedrijfsgegevens, de economische en financiële belangen van de gemeente en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

3. Besloten vergaderingen

3.1 De openbaarheid van raads- en raadscommissievergaderingen

De openbaarheid van raads- en raadscommissievergaderingen kan gelijktijdig worden behandeld, omdat de openbaarheidsregeling voor raads- en raadscommissievergaderingen in de Gemeentewet identiek is. Het wettelijke uitgangspunt is dat raads- en raadscommissievergaderingen in het openbaar worden gehouden.

In artikel 23, lid 2 Gemeentewet is geregeld dat de deuren van de raadsvergadering worden gesloten wanneer tenminste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt. De raad beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd (dus met gewone meerderheid van stemmen).

Voor een raadscommissie is dit geregeld in artikel 83, lid 3 juncto artikel 23 Gemeentewet.

In artikel 24 Gemeentewet wordt een aantal onderwerpen genoemd waarover de raad niet in beslotenheid mag vergaderen, te weten:

- de toelating van nieuw benoemde leden;
- de vaststelling en wijziging van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
- de invoering, wijziging en afschaffing van gemeentelijke belastingen, en
- de benoeming en het ontslag van wethouders.

Voor het overige bevat de Gemeentewet geen inhoudelijke criteria op grond waarvan de raad of de raadscommissie al dan niet kan besluiten tot het vergaderen achter gesloten deuren. Een beraadslaging met gesloten deuren kan **uitsluitend** plaatsvinden in een vergadering die in het openbaar is begonnen.

3.2 Het besloten karakter van collegevergaderingen

Het karakter van collegevergaderingen wordt geregeld in artikel 54 Gemeentewet. Het wettelijke uitgangspunt is dat collegevergaderingen in beginsel in beslotenheid worden gehouden. Het Reglement van Orde voor de vergaderingen van het college kan nadere regels geven omtrent de openbaarheid van collegevergaderingen. In de praktijk betekent dit dat collegevergaderingen in de gemeente Houten besloten zijn.

Het vaststellen van een Reglement van Orde voor de vergaderingen van het college is een bevoegdheid van het college. Dit is geregeld in artikel 54, lid 3 Gemeentewet.

4. De openbaarheid van, dan wel het opleggen van geheimhouding ten aanzien van de agenda's, verslagen en de overgelegde stukken

Het enkele feit dat in beslotenheid is vergaderd, betekent niet zonder meer dat de agenda's, verslagen (notulen) en de aan de raad, de raadscommissie of het college overgelegde stukken eveneens niet openbaar zijn. Op deze materie zal hieronder nader worden ingegaan.

4.1 De openbaarheid van de agenda(punten) van een besloten raads- en raadscommissievergadering

De openbaarheid van de agenda(punten) van besloten raads- en raadscommissievergaderingen kan hier gelijktijdig worden behandeld, omdat de openbaarheidregeling voor raads- en raadscommissievergaderingen in de Gemeentewet identiek is.

De agenda wordt op een bij de bekendmaking aan te geven wijze ter inzage gelegd. De wetgever is, blijkens de Memorie van Toelichting, van oordeel dat voor wat betreft de vermelding van een agendapunt dat naar verwachting in een besloten vergadering zal worden behandeld, er geen reden is een uitzondering te maken op de eis van openbare kennisgeving. Dit standpunt lijkt logisch, omdat tijdens een vergadering die in het openbaar is begonnen moet worden besloten tot het vergaderen in beslotenheid.

In onze gemeente wordt tot nu toe van een besloten raads- en raadscommissievergadering geen openbare kennisgeving gedaan.

Voorgesteld wordt om van de agendapunten, die naar verwachting in een besloten vergadering zullen worden behandeld, voortaan openbare kennisgeving te doen door deze agendapunten in de openbare agenda op te nemen.

Over de wijze waarop een agendapunt op de agenda wordt vermeld geeft de Gemeentewet geen regels. Dit betekent dat een agendapunt dat naar verwachting in beslotenheid zal worden behandeld zodanig kan worden geformuleerd, dat daaruit voor de gemeente of andere betrokken partijen geen schade kan voortvloeien. Zo kan bijvoorbeeld als agendapunt 'juridische aangelegenheden' worden vermeld in plaats van het agendapunt 'instellen juridische actie tegen X'.

Overigens kan het openbaar kennis geven van agendapunten, die naar verwachting in een besloten vergadering zullen worden behandeld, leiden tot nieuwe, specifieke WOB-verzoeken. Deze verzoeken zullen worden behandeld op basis van de Gemeentewet juncto de WOB.

4.2 De openbaarheid van de agenda(punten) van een besloten collegevergadering

De Gemeentewet bevat geen regeling met betrekking tot de openbaarheid van de agenda van de (in de regel) besloten collegevergaderingen. Artikel 3 van het Reglement van Orde bepaalt dat aan de leden van het college door de secretaris een agenda wordt verzonden. Dit houdt in dat van de agenda van (in de regel) besloten collegevergaderingen geen openbare kennisgeving wordt gedaan.

Indien een aanvrager zonder specificatie om de agenda of agenda's van één of meer besloten collegevergaderingen vraagt, kan zo'n verzoek zonder meer worden afgewezen. In een dergelijk verzoek behoort in voldoende mate te worden aangegeven op welke bestuurlijke aangelegenheid het betrekking heeft. Indien de aanvrager de bestuurlijke aangelegenheid niet vermeldt, is er geen sprake van een verzoek om informatie in de zin van de WOB. Indien de aanvrager wel vermeldt om welke bestuurlijke aangelegenheid het gaat, zal zijn verzoek behandeld worden volgens de regels van de WOB. Deze regel (afkomstig uit jurisprudentie uit de jaren '80) moet niet al te strikt worden gehanteerd als het verzoek betrekking heeft op slechts enkele agenda's of besluitenlijsten (bijvoorbeeld: een verzoek om de agenda's van de maand augustus 2001 zodat een journalist zelf kan nagaan of het college in die maand een bepaald onderwerp behandeld heeft).

4.3 De openbaarheid van het verslag van besloten raads- en raadscommissievergaderingen

De openbaarheid van het verslag van besloten raads- en raadscommissievergaderingen kan hier gelijktijdig worden behandeld, omdat de openbaarheidregeling in de Gemeentewet op dit punt grotendeels identiek is.

Het verslag van een besloten raads(-commissie)vergadering is niet openbaar, tenzij de raad of raadscommissie anders beslist. Deze specifieke openbaarheidregeling zet de algemene openbaarheidregeling van de WOB opzij. Blijkens de Memorie van Toelichting is deze bepaling opgenomen ter bescherming van raads- en raads(-commissie)leden die (juist) in een besloten vergadering vrijuit moeten kunnen spreken en daarbij niet gehinderd dienen te worden door de mogelijkheid dat het verslag tegen de wil van de raad of de raadscommissie geheel of gedeeltelijk openbaar zou worden.

Enkele jaren geleden heeft de Arrondissementsrechtbank Haarlem, sector Bestuursrecht, uitgesproken dat de beslissing omtrent de openbaarheid van verslagen van besloten raadscommissies bij wet aan de betreffende raadscommissies is toegekend. Dit betekende in dat concrete geval dat B&W van Haarlem een verzoek om kennisname van die stukken aan deze raadscommissies ter beslissing dienden voor te leggen. B&W van Haarlem waren derhalve niet bevoegd om op dit verzoek om informatie te beslissen.

In lijn met deze jurisprudentie wordt voorgesteld om verzoeken om informatie – voorzover betrekking hebbend op de openbaarheid van het verslag van een of meer besloten raads- of raadscommissievergaderingen – ter beslissing in handen te stellen van de raad of raadscommissie. Zie voor de procedure met betrekking tot het opheffen van de geheimhouding paragraaf 5.2.

4.4 De openbaarheid van de besluitenlijst van besloten collegevergaderingen

De Gemeentewet bevat geen openbaarheidregeling ten aanzien van het verslag van de (in de regel) besloten collegevergadering. Het Reglement van Orde bepaalt dat de secretaris zorgdraagt voor de besluitenlijst van de vergadering. De besluitenlijst bevat tenminste:

- a) de namen van de afwezige leden;
- b) een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
- c) een formulering van de door het college genomen besluiten.

De besluitenlijst wordt in de eerstvolgende vergadering vastgesteld. In de praktijk wordt de besluitenlijst na vaststelling openbaar gemaakt door toezending aan de leden van de raad, de ambtelijke organisatie en de media.

Het college kan op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de WOB, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het college worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Omdat de openbaarheidregeling met betrekking tot het verslag (besluitenlijst) op dit punt identiek is aan de openbaarheidregeling met betrekking tot de inhoud van de stukken wordt hier kortheidshalve verwezen naar hetgeen in paragraaf 4.7 wordt opgemerkt ten aanzien van de openbaarheid van de stukken.

4.5 De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van) de stukken die voor een besloten raadsvergadering zijn overgelegd

Indien openbaarmaking wordt gevraagd van stukken die in een besloten raadsvergadering aan de orde zijn geweest, kunnen die stukken niet zonder meer met een beroep op het besloten karakter van die vergadering worden geweigerd. Het behandelde in een besloten raadsvergadering en (de inhoud van) de stukken die daarin aan de orde zijn geweest, zijn alleen dan niet openbaar wanneer dienaangaande ingevolge artikel 25 van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, dan wel de geheimhoudingsplicht van artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

Geheimhouding ingevolge de Gemeentewet kan alleen worden opgelegd op grond van een belang dat is ontleend aan artikel 10 van de WOB.

Geheimhouding kan worden opgelegd door:

- de raad;
- het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de raad overleggen;
- het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de leden van de raad overleggen.

De door de raad opgelegde geheimhouding duurt totdat de raad haar opheft.

Van de door het college, de burgemeester en een raadscommissie opgelegde geheimhouding wordt **op de stukken melding gemaakt**. In Houten zou hiervan niet alleen op de stukken melding moeten worden gemaakt, maar kunnen deze stukken ook op lichtblauw papier worden afgedrukt. Dit voorkomt onduidelijkheid in het geval een stuk gekopieerd wordt.

Het volgen van de correcte juridische procedure staat voorop. Dit betekent dat op stukken, waaromtrent geheimhouding is opgelegd, de aantekening of het stempel 'geheim' **moet** worden aangebracht, waarbij het stempel aanbeveling verdient. Daarnaast kunnen de stukken, waaromtrent geheimhouding is opgelegd, op lichtblauw papier worden afgedrukt vanwege de attenderingsfunctie daarvan. Het enkel afdrucken op lichtblauw papier, zonder de aantekening of het stempel 'geheim' is dus onvoldoende om de geheimhouding als bedoeld in de Gemeentewet aan te nemen. Andersom (wel een stempel, maar niet afgedrukt op lichtblauw papier) is juridisch wel voldoende om geheimhouding als bedoeld in de Gemeentewet aan te nemen.

De door het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester of een commissie ingevolge de Gemeentewet opgelegde geheimhouding **vervalt van rechtswege**, indien het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd zich tot de raad heeft gericht en de oplegging **niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering wordt bekrachtigd**.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat bekrachtiging ook nodig is als het raadsvoorstel in een openbare vergadering behandeld wordt, maar het college (of de burgemeester of een commissie) een geheime bijlage ter inzage heeft gelegd. Indien de raad aangeeft dat hij over de geheime bijlage wil beraadslagen, ligt het in de rede dat de voorzitter de deuren (tijdelijk) sluit.

De regel van de bekrachtiging in de eerstvolgende raadsvergadering is alleen van toepassing voor stukken die aan **de raad** zijn overgelegd. Als de stukken naar één of meer **individuele raadsleden** (bijvoorbeeld de fractievoorzitters) worden gestuurd geldt de eis van bekrachtiging (artikel 25, lid 3 Gemeentewet) niet. In dat geval is artikel 25, lid 4 Gemeentewet van toepassing. Dan dient de geheimhouding in acht te worden genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd haar opheft.

Indien een door het college, de burgemeester of een commissie aan de raad opgelegde geheimhouding niet in de eerstvolgende raadsvergadering is bekrachtigd, kan een verzoek om openbaarmaking niet worden geweigerd met een beroep op de Gemeentewet. Dat wil echter niet zeggen dat de stukken dan per definitie openbaar zijn.

In een dergelijk geval is artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. In lid 1 van artikel 2:5 Awb is bepaald dat *“een ieder die bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan is betrokken en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk*

voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit”.

De Wet openbaarheid van bestuur is zo'n wettelijk voorschrift als hier bedoeld. De toetsing of tot openbaarmaking van de aan de raad overgelegde geheime – maar niet bekrachtigde - stukken moet worden overgegaan vindt dan via de omweg van de Algemene wet bestuursrecht alsnog via de WOB plaats. Een weigering kan dan weer gebaseerd worden op de artikelen 10 en 11 WOB.

In hoeverre schending van die geheimhouding een strafbaar feit oplevert is nog onderwerp van een juridische procedure.

Een zelfde redenering kan worden gevolgd als de aantekening of het stempel 'geheim' ontbreekt.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in het kader van het bepaalde in artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht er ook nog steeds stukken 'vertrouwelijk' aan de raad, de leden van de raad of aan raadscommissies ter inzage kunnen worden verstrekt, zonder dat de 'zware' procedure van de Gemeentewet doorlopen behoeft te worden. Dit kan zich voordoen in het geval waarin het college de raad, de leden van de raad of de raadscommissie wil inlichten, maar waarin de informatie vooralsnog te gevoelig ligt om van meet af aan in de openbaarheid te komen ('gevoelig liggen' is ruimer dan alleen de belangen van artikel 10 WOB).

Gelet op de gevoeligheid van dit onderwerp binnen onze gemeente, de huidige politieke mores en de nog lopende strafzaak tegen één van de leden van de raad, ligt het voorlopig niet in de rede om te werken met een categorie 'vertrouwelijke' stukken. Indien de raad hier anders over denkt, zullen er goede afspraken dienaangaande moeten komen. (Voor meer informatie over dit onderdeel wordt verwezen naar De Gemeentestem van 15 mei 1998, 7075, blz. 153-159.)

4.6 De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van) de stukken die voor een besloten raadscommissievergadering zijn overgelegd

In artikel 93 van de Gemeentewet is een geheimhoudingsregeling opgenomen die in grote lijnen overeenkomt met de hiervoor beschreven geheimhoudingsregeling van artikel 25 van de Gemeentewet. Hieronder zal daarom alleen worden ingegaan op de van artikel 25 van de Gemeentewet afwijkende bepalingen en werkwijze.

Geheimhouding kan worden opgelegd door:

- de commissie; of
- de voorzitter van de commissie, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de commissie overleggen.

De door de commissie opgelegde geheimhouding duurt totdat de commissie haar opheft. Indien de commissie zich over een onderwerp waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot de raad heeft gericht, wordt de geheimhouding echter in acht genomen totdat de raad haar opheft. (Gelet op de besluitvormingsprocessen binnen onze gemeente, zal het hier niet vaak voorkomen dat de commissie geheimhouding oplegt).

De door de voorzitter van de commissie, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester opgelegde geheimhouding wordt in acht genomen tot het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel de raad haar opheft. De wetgever achtte het niet wenselijk dat de betreffende raadscommissie de door de voorzitter van de commissie, het college of de burgemeester opgelegde geheimhouding kan opheffen. Daartoe dient de commissie zich tot het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel de raad te richten.

4.7 De openbaarheid van het behandelde en (de inhoud van) de stukken die voor een besloten collegevergadering zijn overgelegd

In artikel 55 Gemeentewet is een geheimhoudingsregeling opgenomen die in grote lijnen overeenkomt met de hiervoor beschreven geheimhoudingsregeling van de artikelen 25 en 93 Gemeentewet. Hieronder zal daarom alleen worden ingegaan op de van artikelen 25 en 93 Gemeentewet afwijkende bepalingen en werkwijze.

Ten aanzien van het behandelde in een besloten collegevergadering kan het volgende worden opgemerkt.

Gelet op de bewoordingen van artikel 55, eerste lid Gemeentewet ('het behandelde') kan de geheimhoudingsregeling eveneens worden geacht zich uit te strekken tot het verslag van een collegevergadering. Deze geheimhouding wordt in beginsel in acht genomen totdat het college haar opheft. Indien het college zich over een onderwerp waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot de raad heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat de raad haar opheft (artikel 55, derde lid). Blijkens de Memorie van Toelichting is in dat geval **uitsluitend** de raad bevoegd de verplichting tot geheimhouding op te heffen. Deze bepaling heeft betrekking op alle vormen van informatie over het door het college behandelde aan de raad. De behandeling in het college hoeft niet altijd aan de hand van (geheime) stukken te hebben plaatsgevonden, terwijl de informatie aan de raad niet altijd schriftelijk hoeft plaats te vinden.

De verslagen (notulen) van de collegevergaderingen hebben het karakter van besluitenlijsten. In dit licht mag niet onvermeld blijven dat de bestuursrechter in het verleden heeft uitgesproken dat een verzoek om inzage in besluitenlijsten over een bepaalde periode niet voor inwilliging in aanmerking komt, indien niet tevens is aangegeven welke bestuurlijke aangelegenheid het betreft.

Indien het college geheimhouding oplegt omtrent het in een besloten vergadering behandelde moet die geheimhouding **tijdens** die vergadering worden opgelegd. Naar de letter van de wet betekent dit dat telkens opnieuw geheimhouding moet worden opgelegd. In Houten kan het opleggen van geheimhouding door het college tot uiting komen in het feit dat de besluitenlijst van (het betreffende deel van) de vergadering op lichtblauw papier wordt afgedrukt, alsmede door het opnemen van een standaardoverweging in het betreffende deel van het verslag (besluitenlijst), met de tekst **“BESLOTEN LIJST; Besloten is geheimhouding op te leggen, voor zover niet anders is aangegeven”**.

Voor de werkbaarheid wordt voorgesteld alleen die geheime stukken op lichtblauw papier af te drukken die – al dan niet op termijn - een bestuurlijke route gaan afleggen. Hiermee wordt voorkomen dat alle bezwaarschriften in het kader van de Algemene bijstandswet en de Wet voorzieningen gehandicapt, alsmede allerlei personeelsbesluiten en dergelijke op ander papier moeten worden afgedrukt.

Ten aanzien van (de inhoud van) de stukken die ten behoeve van een besloten collegevergadering worden overgelegd kan het volgende worden opgemerkt.

In tegenstelling tot de verslagen van collegevergaderingen kunnen in stukken die aan het college worden overgelegd wel persoonlijke beleidsopvattingen voorkomen (bijv. in het college-voorstel of in een ambtelijk memo). Wanneer het college geheimhouding heeft opgelegd omtrent (de inhoud van) de overgelegde stukken dient rekening te worden gehouden met de waarschijnlijkheid dat artikel 55, derde lid (raad heft de geheimhouding op), van toepassing is op het gehele traject, zij het dat mogelijk een uitzondering kan worden gemaakt voor de persoonlijke beleidsopvattingen in documenten van intern beraad.

5. Ter inzagelegging van stukken in de leeskamer

In de leeskamer voor raads- en raadscommissieleden liggen de stukken voor de eerstkomende raadsvergadering opgeborgen in een afgesloten kast. Van deze kast hebben – naast de medewerksters van het bestuurssecretariaat - alleen de collegeleden en de raads- en raadscommissieleden een sleutel.

In het Reglement van Orde voor de raad is in artikel 9, lid 2 vermeld dat een lid van de raad een origineel van een ter inzage gelegd stuk niet buiten het gemeentehuis mag brengen.

In het vierde lid van artikel 9 is bepaald dat de stukken, omtrent wier inhoud ingevolge artikel 25, eerste dan wel tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, onder berusting van de

gemeentesecretaris blijven of een door hem aangewezen ambtenaar, die de leden van de raad inzage verleent.

De praktijk van de afgelopen jaren kwam niet overeen met het gestelde in artikel 9 van het Reglement van Orde. Zo lagen de geheime stukken niet ter inzage bij de gemeentesecretaris, maar in de afgesloten kast in de leeskamer. Dit zal wellicht mede debet zijn geweest aan de huidige onduidelijkheid omtrent de status van de stukken die in de afgesloten kast worden opgeborgen. Ten behoeve van een duidelijke lijn – zowel in de richting van de politiek als van de ambtelijke organisatie - wordt een nieuwe manier van werken voorgesteld.

De algemene regel wordt dat alle stukken die in de kast in de leeskamer worden gelegd openbaar zijn. De geheime stukken worden bij de gemeentesecretaris of bij een door hem daartoe aangewezen ambtenaar ter inzage gelegd. Kopiëren (in welke vorm dan ook) van stukken waaromtrent geheimhouding is opgelegd is niet toegestaan

Deze manier van ter inzagelegging geeft niet alleen duidelijkheid in de richting van raads- en commissieleden, maar ook van het ambtelijk apparaat, zoals bijvoorbeeld de persvoorlichters.

6. Het opleggen en weer opheffen van de geheimhouding

6.1 De procedure van het opleggen van geheimhouding

Bij het opleggen van geheimhouding moet expliciet worden getoetst of de betreffende documenten kunnen worden geweigerd op grond van een belang ontleend aan artikel 10 van de WOB.

De primaire verantwoordelijkheid voor deze toets ligt bij het orgaan dat de geheimhouding oplegt. Het betreffende orgaan moet zich elke keer opnieuw afvragen of geheimhouding kan worden opgelegd.

Geheimhouding wordt veelal opgelegd door het college van burgemeester en wethouders en de voorzitter van de raadscommissie. Het college doet dit ten aanzien van de b&w-stukken en de stukken die zij aan de raad en raadscommissie overleggen. De voorzitter van de betreffende raadscommissie doet dit ten aanzien van de stukken die door de voorzitter aan de raadscommissie worden overgelegd (dit laatste komt in onze gemeente niet zo vaak voor).

De daarvoor in aanmerking komende stukken moeten vooraf door de verantwoordelijke afdeling – eventueel in samenspraak met de stafafdeling BOV - worden voorzien van een gemotiveerd advies over de wenselijkheid om ten aanzien van de betreffende stukken geheimhouding op te leggen. Daarna beslist het college expliciet of al dan niet geheimhouding wordt opgelegd.

Ingeval de voorzitter van de raadscommissie geheimhouding wenst op te leggen, wint hij vooraf informatie in bij de verantwoordelijke afdeling over de wenselijkheid om op de stukken, die hij aan de raadscommissie wil overleggen, geheimhouding op te leggen. De verantwoordelijke afdeling toetst, eventueel in samenspraak met de stafafdeling BOV, de betreffende stukken aan de uitzonderingsgronden van artikel 10 van de WOB.

Omdat het nagenoeg altijd het college zal zijn dat geheimhouding oplegt, is dat het uitgangspunt. Dit is alleen anders als uit een aantekening op de stukken blijkt dat een ander orgaan geheimhouding heeft opgelegd.

Deze procedure geldt niet voor geheime oproepingsbrieven (convocaties) en geheime voorzittersbrieven aan de leden van de raadscommissie. Gelet op de aard van die stukken moet in die gevallen de geheimhouding geacht worden te zijn opgelegd door de voorzitter van de commissie.

Na afronding van het besluitvormingsproces worden de stukken aan het archief ter archivering aangeboden. De geheime stukken worden in afzonderlijke dossiers opgeborgen (totdat de geheimhouding is opgeheven; zie hieronder) De aanbieder geeft daarbij aan welke ambtenaren (functionele hoedanigheid) en overige betrokkenen kennis mogen nemen van de gearchiveerde geheime stukken.

6.2 De procedure van het opheffen van geheimhouding

Een automatisme met betrekking tot het opheffen van de geheimhouding van documenten verdient geen aanbeveling, omdat dit vaak maatwerk is. Dat geldt ook voor het zonder meer van elk verslag of van elk stuk de geheimhouding elke keer expliciet op te heffen ('witten': van lichtblauw naar wit papier). Deze werkwijze brengt namelijk aanzienlijke ambtelijke en bestuurlijke lasten met zich mee. Er wordt geen 'geheimhoudingsregister aangelegd.

Mede gelet op het feit dat WOB-verzoeken in het algemeen sporadisch voorkomen, wordt voorgesteld dat een WOB-verzoek, voor zover dit betrekking heeft op stukken waaromtrent geheimhouding is opgelegd, wordt voorgelegd aan het orgaan dat bevoegd is om de opgelegde geheimhouding op te heffen. Dit orgaan beslist daarna of de opgelegde geheimhouding al dan niet zal worden opgeheven.

Als de raad of een raadscommissie het bevoegde orgaan is om de opgelegde geheimhouding op te heffen, dan wordt het verzoek meegestuurd met de eerstvolgende normale verzending van raads- en commissiestukken. Het document waar het verzoek over gaat wordt ter inzage gelegd. De raad resp. de raadscommissie beslist hierover in een besloten vergadering. De regels m.b.t. de besloten vergadering gelden dan weer.

Besluit de raad resp. de raadscommissie tot opheffing van de geheimhouding, dan wordt het betreffende document naar de verzoeker toegestuurd of wordt hij in de gelegenheid gesteld het document in te komen zien.

Om te zorgen dat het ook in de toekomst duidelijk is dat de geheimhouding op het betreffende document is opgeheven, wordt onder het stempel 'geheim' de aantekening geplaatst "*geheimhouding is opgeheven d.d.*"

Besluit de raad resp. de raadscommissie dat er geen reden is tot opheffing van de geheimhouding, dan wordt de verzoeker van deze beslissing gemotiveerd in kennis gesteld. Hiertegen staan de gewone rechtsbeschermingsregels (bezwaar en beroep) open.

Bestuurlijk kan het wenselijk zijn om bepaalde stukken op een gegeven moment openbaar te maken. De meest praktische werkwijze is dat dit gemeld wordt aan het orgaan dat bevoegd is om de opgelegde geheimhouding op te heffen, waarna het in een besloten vergadering aan de orde kan worden gesteld.

6.3 Persoonlijke beleidsopvattingen

Bij het opheffen van geheimhouding dient nog wel aandacht te worden geschonken aan de persoonlijke beleidsopvattingen die in een dossier voor kunnen komen.

Alvorens in te gaan op de vraag of persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren openbaar zijn, wordt eerst ingegaan op de diverse categorieën beleidsopvattingen die er zijn.

De WOB maakt geen onderscheid tussen ambtelijke, politieke of bestuurlijke beleidsopvattingen. De WOB 'kent' alleen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen verstaat de WOB: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe aangevoerde argumenten.

Het begrip 'persoonlijke beleidsopvattingen' is niet langer beperkt tot persoonlijke beleidsopvattingen van bewindslieden, bestuurders of ambtenaren. Zelfs opvattingen van rechtspersonen kunnen in bepaalde gevallen worden aangemerkt als 'persoonlijke beleidsopvattingen', omdat de wetgever van oordeel is dat voor het maken van een verschil tussen categorieën van persoonlijke beleidsopvattingen geen redelijk motief is aan te voeren.

Zo heeft de rechtbank Zutphen onlangs het gehele rapport van een externe juridische adviseur, gelet op de inhoud en de strekking ervan, als een persoonlijke beleidsopvatting aangemerkt. De rechtbank heeft daarbij mede in overweging genomen dat het, met het oog op een goede besluitvorming, belangrijk is dat een bestuursorgaan een advies van een rechtshulpverlener kan vragen zonder dat de dreiging bestaat dat dat advies vervolgens openbaar moet worden gemaakt.

Persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren zullen niet vaak voorkomen in stukken die onder oplegging van geheimhouding ter kennis van de raad en de raadscommissies worden gebracht. Bij het opheffen van de geheimhouding van deze stukken zullen zich in het algemeen dan ook geen problemen voordoen.

Persoonlijke beleidsopvattingen worden wel ter kennis gebracht van het college en kunnen zich bevinden in het dossier dat over een bepaalde bestuurlijke aangelegenheid is aangelegd. Indien persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren schriftelijk ter kennis van het college zijn gebracht, kan het college omtrent de inhoud daarvan geheimhouding opleggen op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de WOB. Indien persoonlijke beleidsopvattingen zich bevinden in een dossier, dat over een bepaalde bestuurlijke aangelegenheid is aangelegd, wordt de beperking, die is neergelegd in artikel 11 van de WOB, van belang.

Artikel 11 van de WOB bepaalt dat over persoonlijke beleidsopvattingen, die zijn vervat in een document voor intern beraad, geen informatie wordt verstrekt (artikel 11, eerste lid, WOB). Het tweede lid van artikel 11 van de WOB bepaalt dat over persoonlijke beleidsopvattingen, met het oog op een goede democratische bestuursvoering, informatie kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien het betreffende schriftelijke stuk openbaar kan worden gemaakt in niet tot een bepaalde persoon herleidbare vorm, kan er eventueel een spanningsveld ontstaan tussen de aldus openbaar gemaakte persoonlijke beleidsopvattingen van een ambtenaar en het officiële (lees: openbare) standpunt van een of meer bestuurders. Dit is echter een consequentie die uit de WOB voortvloeit.

6.4 Bestaat er een spanningsveld tussen de afdoeningstermijnen van WOB-verzoeken aan de raad, de beslistermijnen ingevolge de WOB en de Gemeentewet?

Er kan zich een spanningsveld voordoen tussen de afdoeningstermijnen van WOB-verzoeken aan de raad en de beslistermijnen van de WOB. Dit komt omdat binnen twee weken op een WOB-verzoek moet worden beslist. Deze wettelijke beslistermijn kan weliswaar met twee weken worden verdaagd, maar dit dient voor de afloop van de eerste termijn plaats te vinden. Op een WOB-verzoek moet worden beslist door het bestuursorgaan waarbij de stukken berusten. Aangezien het college in beginsel alle besluiten van de raad voorbereidt en uitvoert, zullen de stukken (ook) altijd bij het college berusten. Door het college op alle aan de gemeente(raad) gerichte WOB-verzoeken te laten beslissen kan dit spanningsveld worden voorkomen. In Houten is de beslissing om op een aan de raad gericht WOB-verzoek te beslissen al gedelegeerd aan het college.

De termijnen van de WOB zijn niet van toepassing als het verzoek om openbaarmaking (tevens) betrekking heeft op een document waar geheimhouding op ligt. Geheimhouding wordt opgelegd op grond van de betreffende bepaling(en) in de Gemeentewet. De Gemeentewet bevat geen termijn, waarbinnen op een verzoek tot opheffing van de opgelegde geheimhouding moet worden beslist. Dit betekent dat hierop de algemene regeling van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. Op grond van de Awb moet binnen acht weken op het verzoek tot opheffing van de opgelegde geheimhouding worden beslist, tenzij het bestuursorgaan de aanvrager in kennis heeft gesteld dat niet binnen acht weken kan worden beslist. In de kennisgeving moet het bestuursorgaan een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien. In de praktijk zal zich daarom geen spanningsveld voordoen tussen de afdoeningstermijnen van aan de raad gerichte WOB-verzoeken en de termijn waarbinnen op een verzoek aan de raad tot opheffing van de gelegde geheimhouding moet worden beslist.

Bijlage I

Relevante artikelen uit de Gemeentewet, het Wetboek van Strafrecht, de Algemene wet bestuursrecht en de Wet openbaarheid van bestuur

Gemeentewet, artikel 19:

1. De burgemeester roept de leden schriftelijk tot de vergadering op.
2. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de burgemeester dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen met uitzondering van de in artikel 25, tweede lid, bedoelde stukken worden tegelijkertijd met de oproeping en op een bij de openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.

Gemeentewet, artikel 23:

3. De vergadering van de raad wordt in het openbaar gehouden.
4. De deuren worden gesloten, wanneer ten minste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.
5. De raad beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
6. Van een vergadering met gesloten deuren wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad anders beslist.

Gemeentewet, artikel 24:

In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over:

- a. de toelating van nieuw benoemde leden;
- b. de vaststelling en wijziging van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
- c. de invoering, wijziging en afschaffing van gemeentelijke belastingen, en
- d. de benoeming en het ontslag van wethouders.

Gemeentewet, artikel 25

1. De raad kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Stb. 1991, 703), omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de raad haar opheft.
2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.
3. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de oplegging niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijktens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.
4. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan leden van de raad overgelegde stukken wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het stuk waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan de raad is voorgelegd, totdat de raad haar opheft. De raad kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijktens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht.

Gemeentewet, artikel 54

1. De vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het college niet anders heeft bepaald.
2. Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het college.
3. Ten aanzien van bepalingen in het reglement van orde die betrekking hebben op vergaderingen vindt artikel 148 geen toepassing.

Gemeentewet, artikel 55

1. Het college van burgemeester en wethouders kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het college worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat het college haar opheft.
2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de burgemeester of een commissie, ten aanzien van de stukken die zij aan het college overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt. De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel de raad haar opheft.
3. Indien het college zich ter zake van het behandelde waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot de raad heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat de raad haar opheft.

Gemeentewet, artikel 83

1. Ten aanzien van een commissie waaraan bevoegdheden van de raad worden overgedragen, regelt de raad de verantwoording aan de raad.
2. Besluiten en andere niet schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg van een commissie waaraan bevoegdheden van de raad worden overgedragen, kunnen door de raad worden vernietigd. Voor zover zulks in verband met de aard en de omvang van de overgedragen bevoegdheden nodig is, regelt de raad het overig toezicht van de raad op de uitoefening van de bevoegdheden door de commissie. Regeling van het overige toezicht kan mede goedkeuring omvatten van besluiten en andere beslissingen van een commissie, als bedoeld in het eerste lid. Ten aanzien van de goedkeuring van andere beslissingen dan besluiten is afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.
3. Ten aanzien van de vergadering van een commissie als bedoeld in het eerste lid zijn, met inachtneming van door de raad gestelde nadere regels, de artikelen 19, tweede lid, en 23 van overeenkomstige toepassing.

Gemeentewet, artikel 93

1. Een commissie kan in een besloten vergadering, op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de commissie worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de commissie haar opheft.
2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de voorzitter van de commissie, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de

commissie overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt. De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel de raad haar opheft.

3. Indien de commissie zich ter zake van het behandelde waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot de raad heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat de raad haar opheft.

Wetboek van strafrecht, artikel 272

Schending van de geheimhoudingsplicht wordt strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht: "Hij die enig geheim waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van (...) wettelijk voorschrift (...) verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.

Algemene wet bestuursrecht, artikel 2:5

1. Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
2. Het eerste lid is mede van toepassing op instellingen en daartoe behorende of daarvoor werkzame personen die door een bestuursorgaan worden betrokken bij de uitvoering van zijn taak, en op instellingen en daartoe behorende of daarvoor werkzame personen die een bij of krachtens de wet toegekende taak uitoefenen.

Wet openbaarheid van bestuur, artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, eerste lid, onder c en d, en het tweede lid, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
4. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie. Het verstrekken van deze informatie ingevolge deze wet kan achterwege blijven voor zover het gegevens betreft waarvan openbaarmaking aantasting van het milieu waarschijnlijker zou maken.

Wet openbaarheid van bestuur, artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.